

A regionális vasutak kialakításának stratégiai koncepciója az 1990-es években

Pápai József

1. Regionális tömegközlekedés 1969-ig Mo.-on

- a, A hazai tömegközlekedést uraló vasúti és közúti kettő nagy rendszer egymásra zár nemcsak helyközi, a helyi közlekedési igények kialakításában is meghatározó szerepet tölt be.
- b, Szolgáltatásaik a kor lehetőségeihez képest példaértékűek.
- c, „Fussunk, jönnek az átszervezők” nem csak vicc (1968) kezdetét veszi a kihívásokra adott rossz válaszok sorozata

2. Információs technológia robbanásszerű fejlődésének hatásai a „kötött rendszerben” működő ellátó rendszerekre

- a, 1957 – felpörög az információs világ fejlődése, kilövik az első űrhajót, kezdetét veszi a vezeték nélküli információs áramlást megalapozó műhold rendszerek kialakítása, a számítástechnikának az élet minden területére kiható fejlesztése
- b, Az információk gyors, határokon átnyúló, az élet minden területére kiterjedő alkalmazása, a motorizáció robbanásszerű fejlődése”súlyos csapás” a nagy kiterjedésű és lomha közlekedési rendszerekre, ha úgy tetszik kezdetét veszi a „ második ipari forradalom „

3. A nyugati és keleti blokk reakciói

- a, A nyugati világ blokkosodik (EU) azon belül belső határokat nyit.
- b, A keleti világ eleve blokkos, de nem nyit belső határokat, marad a nemzeti alapú tervgazdálkodási rendszer. A nyugati világ kitárul, a keleti blokk szét esik, a blokkot alkotók nemzetgazdasága a nagymértékű piacvesztés következtében padlóra küldi a tömegközlekedési rendszerét is.
- c, A keleti blokk volt tagországai kihasználva az új lehetőségeket nemzeti újjáépítésbe kezdenek Magyarország a múlt mellett, a hűbéri rendszer visszaállítása mellett dönt.

4. „Karcúsítási” elvárás a MÁV-val szemben.

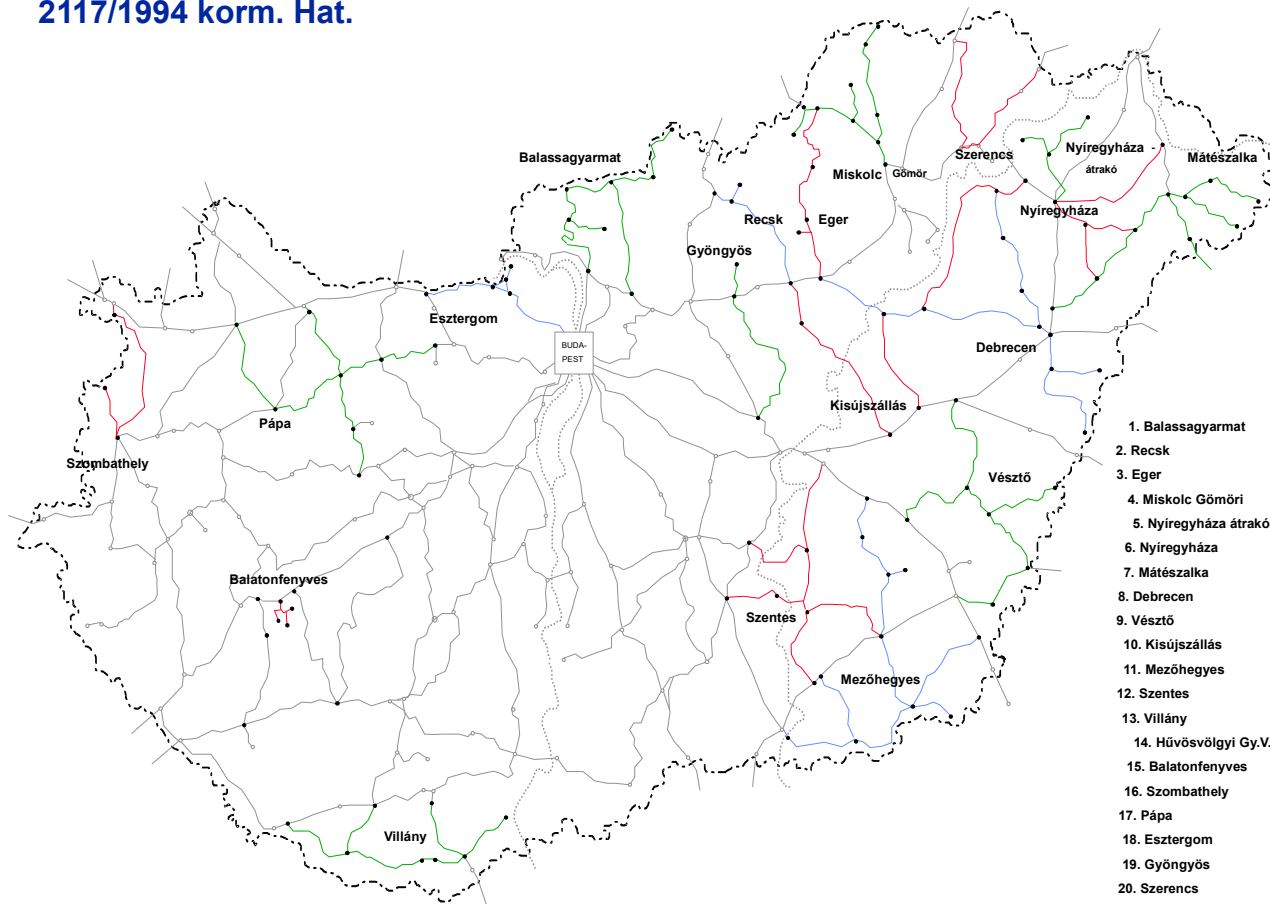
- a, Az 1990-es évek elején kezdetét veszi a MÁV (és Volán) „igényekhez” igazított kapacitás csökkentése, az átszervezések sorozata.
- b, A MÁV irányítása a horizontális rendszerből (területi igazgatóságok) „átbillen” a vertikális rendszerbe, kezdetét veszi a szervezetet alkotó egységek bürokratikus működtetéséből a piaci jegyeket magán viselő szakági működtetés felé ható átszervezése .

5. A mellékvonali probléma kör mint erősen politika érzékeny terület alakulása Trianontól napjainkig.
- a, Minden vasúthálózat jellemzője hogy területük meghatározó részét a „hajszal erek” szerepét betöltő mellékvonalak alkotják.
 - b, Azok kezelésének filozófiája, módja eltérő, a nyugati világban (kezdetben ők is csak zártak) alkalmazott filozófia szerint a szerepkör megváltoztatására irányul, nálunk a nagyvállalaton belüli regionális”szerepkör vagy a teljes elsorvasztás a gyógyír 2003-ig .
 - c, Második kitörési kísérletet 2003 – 2007 között (térségi vasúti kísérlet)kizárólag csak a fiskális szemlélet (állami szerepvállalás teljes kiiktatására való törekvés) jellemzi.

Mi lehet a több évtizede görgetett mellékvonali
probléma mottója?

Regionális Vasutak a MÁV Rt. Hálózatán 1995-1999 2117/1994 korm. Hat.

Vezérligazág

2003 - 2004

Kormányhatározat

- 1001/2004. (I.8.) Kormány határozat 5 a) - c)

Rt. Igazgatósági döntések

- 125/2003 sz. Rt. Ig. határozata

MÁV Rt. intézkedései

- Térségi vasúti szervezetek kialakítása
- Működési modell kidolgozása
- Előzetes kalkulációs számítások elvégzése
- A kísérlet elsődleges célja : megalapozott döntési helyzet produkálása,
lehetőség : -az ellátási felelősök,
- a tulajdonosok,
- és a felhasználók együttes, racionális döntéshozatalára

2005 - 2006

A modell kísérleti bevezetése

- Vasútvállalaton belül,
- Vasútvállalaton belül teljesen elkülönítve

Változatok hatása :

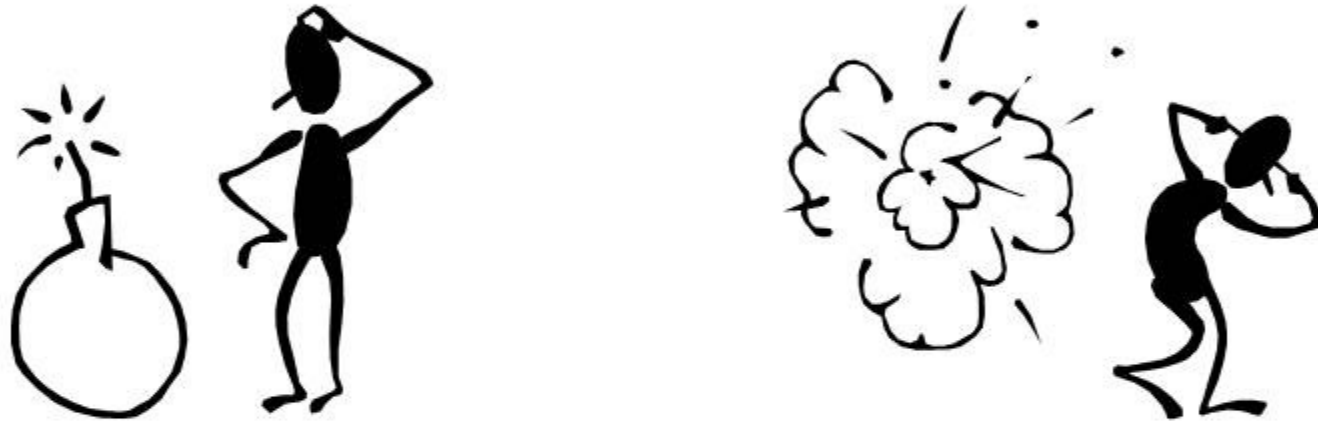
- Tevékenységi körre
- Kapcsolatrendszerre
- Finanszírozásra

Kibővítési feltételek előkészítése

- Működtetési formától függő térségi - együttműködési kapcsolatok kialakítása
- Vasútvállalaton belüli együttműködési és kapcsolati rendszerek kialakítása
- Egyszerűsített vasútüzemi szabályok, normák és technológiák megalkotása
- További térségi vasúti egységek kialakítása

6. Magyarországon a helyzet változatlan, a politika mindent felül ír.
- a, A közlekedés mint az élet egyik meghatározó eleme (a közlekedés nem más mint rendszeres és célirányos mozgássorozatok összessége) a politika és a fiskális szemlélet kettős szorításában vergődik”az ellátó rendszerek közül nem egyedülként (Isd. egészségügy, oktatás stb....).
 - b, Az életben maradásnak, a szaporodás fenntartásának feltételeit nem lehet önfenntartáshoz,nyereséghez kötni, következményei tragikus hatással lesznek az emberiségre.

Dilemma

- Vajon mi történik ha ez a kis zsinór elég ? (bal á.)
- Aha, szóval ez. (jobb á.)